

Praca, która jest pasją, robienie na co dzień tego, co się lubi jest wspaniałe, to jak mój kręgosłup, który pełni tyle ważnych funkcji. Każdy z nas posiada indywidualny zestaw norm i reguł, którymi kieruje się w życiu - własną etykę. Samo pojęcie etyki nie jest obce, ponieważ każdy z nas intuicyjnie wie, czym jest etyka. Natomiast konsekwentne i bezkompromisowe przestrzeganie zasad zawodowej etyki zdecydowanie ułatwia rozwój kariery w księgowości.

Zastanówmy się, czy postawa zgodna z etyką zawodową jest propagowana w środowisku księgowych w sposób wystarczający? Jak często stoimy w obliczu dylematu etycznego i jakie czynniki przyczyniają się do naruszania i podejmowania działań nieetycznych? Czy takie przypadki są zgłaszane odpowiednim organom?

OPIS PRZYPADKU

Wyobraź sobie, że zdobyłaś wymarzoną posadę w dziale księgowości jednej firmy. Aplikowałaś do nich już kilkakrotnie, ale za każdym razem była informacja zwrotna: „Proszę spróbować następnym razem. Szef już podjął decyzję o zatrudnieniu innej osoby na okres próbny. Proszę obserwować ogłoszenia o pracę, może za jakiś czas zwolni się miejsce, jedna osoba będzie odchodzić na emeryturę”.

Ukończone studia i kursy, doświadczenie w księgowości i znajomość języka obcego nie poszła na marne, a determinacja i chęć do nauki jeszcze bardziej motywowała do znalezienia dobrego miejsca, z dobrą płacą i blisko domu. I stało się. Pewnego dnia otrzymałam telefon z firmy X z informacją: „Zwolniło się miejsce, pozwoliliśmy sobie zatrzymać Pani CV i zaproponować spotkanie rekrutacyjne”. Tego dnia podpisaliśmy umowę i nazajutrz miałam swoje biuro, komputer i ogromną firmę do księgowania. Pierwszego dnia zaskoczyło mnie to, że połowy dokumentów firmy nie było w segregatorze. Sprawozdania za poprzednie lata nie zostały złożone. Spisałam pytania na kartce i przekazałam przełożonemu. Zbliżał się koniec roku, a lista z pytaniami wydłużała się, bez udzielania na nie odpowiedzi. Spotkanie, o które prosiłam było przekładane. Natomiast każdego dnia przełożony telefonował bądź przysyłał wiadomość z zadaniami do wykonania. Pewnego dnia zostałam poproszona o przygotowanie raportu

do banku, celem otrzymania leasingu operacyjnego na firmę. Dane, które otrzymałam od przełożonego nie odzwierciedlały liczb, które były w systemie księgowym. Informacje zawarte we wniosku, który miałam przygotować, znacznie odbiegały od stanu faktycznego firmy. Szef wręcz nalegał na wypełnienie, podpisanie i przedłożenie dokumentu na biurko do konkretnej godziny. Zadzwoiłam do szefa i powiedziałam, że dane liczbowe, które przestał nie zgadzają się z rzeczywistymi. Rozmowa z szefem przebiegała następująco:

Pracownik: Dzień dobry. Otrzymałam od szefa dane, które nie zgadzają się z danymi faktycznymi na dzień sporządzenia wniosku.

Przełożony: Wszystko się zgadza, proszę o wypełnienie wniosku. Dane znajdzie Pani w mailu. Jeśli do godz. 13.00 nie uda się Pani tego przygotować, to porozmawiamy o ewentualnym urlopie.

Szef przestał maila, że dziś nie musimy być tacy drobiazgowi. Oświadczył, iż ewentualne konsekwencje weźmie na siebie. Wynik, na którym mu zależy jest potrzebny do otrzymania leasingu na samochód. Po wymianie zdań z przełożonym dostałam nakaz wypełnienia wniosku i zawiżenia przychodów. Tego samego dnia poprosił o zaksięgowanie jeszcze dwóch faktur, które nie były związane

E07

Fikcyjne dane w raportach - wizerunek firmy

KAMILA RZEPKA

OPIS PRZYPADKU

z osiągnięciem przychodów firmy – zakup zegarka oraz usługa noclegu. Dodatkowo zwracał się z prośbą o ujęcie w księgach zapisów amortyzacji nieistniejącego środka trwałego. Przełożony podczas kolejnej rozmowy telefonicznej stwierdził, że dba o optymalizację podatkową i dzięki mniejszemu obciążeniu dostanie podwyżkę, a odmowa będzie oznaczać koniec współpracy.

Pracownik zastanawiał się, co w takiej sytuacji może zrobić? Czy przestanie wymaganych danych jest jedynym rozwiązaniem. Pracownik czuje, że prezentowany przez niego raport do banku powinien być dokładnie zweryfikowany w zakresie poprawności wystawionych i zaksięgowanych dokumentów. Niebawem zbliża się okres sprawozdawczy, a od początku swojej pracy lista pytań jest jeszcze większa.

Pragnę dodać, iż dylemat etyczny i poniższe pytania kierowane są wyłącznie do obecnych lub byłych pracowników księgowości, niezależnie od stażu i stanowiska pracy. Celem mojej pracy jest zaznajomienie z tematyką etyki zawodowej i określenie częstości występowania dylematów etycznych w rachunkowości. Myślę, że etyka i uczciwe zasady w rachunkowości są wyjątkowo ważne. Trzeba być szczerym - wobec innych i siebie, bez kreowania przy tym innej rzeczywistości. Dla prawidłowej interpretacji treści etyki służy *Kodeks zawodowej etyki w rachunkowości*. „Kodeks ten zobowiązuje każdą osobę zajmującą się rachunkowością do przestrzegania zasad etyki i postępowania zgodnie z duchem rozwoju zawodu w dziedzinie rachunkowości i globalnego otoczenia, w którym jest on współcześnie wykonywany”¹.

¹ Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, *Kodeks zawodowej etyki w rachunkowości*, wydawnictwo: Drukarnia „Pektor Sp. z o.o.”, Warszawa 2012, s. 14

ANKIETA/PYTANIA POMOCNICZE

1. Jak w takiej sytuacji powinien postąpić księgowy spółki „X”?
2. Jakie czynniki wg Pani/Pana najczęściej przyczyniają się do podejmowania nieetycznych zachowań?
3. Proszę dokończyć zdanie: Sprawozdanie finansowe sporządzone wyłącznie w oparciu o przepisy prawa i sprawozdanie finansowe w oparciu o przepisy prawa i z zachowaniem zasad zawodowej etyki...
  - a) różnią się pod względem prezentowanego obrazu jednostki, zachowanie zasad etyki gwarantuje lepszą jakość raportów,
  - b) są równie dobre pod względem prezentowanego obrazu jednostki, etyka nie wpływa na merytoryczną jakość raportów,
  - c) różnią się pod względem prezentowanego obrazu jednostki, zachowanie zasad etyki może pogorszyć jakość sprawozdań.
4. Jaka jest Pani/Pana zdaniem świadomość wśród przedsiębiorców, co do wpływu etyki zawodowej na jakość otrzymywanych usług księgowych?
5. Co ma największy wpływ na podjęcie zachowań zgodnych z zasadami etyki?